ל"ח סי׳ שנח סעיף ט: ל ג ד מיי׳ שם הל' ה

לא ה מיי פ"ו מהלי כלים

ישלט ב. לב ו מיי פייו שם הלכה יב: לג ז ח מיי פטייו מהלי

שבת הלכה י טור ש"ע א"ח סי שנט:

:מוש"ע שם ס"ב:

מר], בס"ח: מר], ב) ח"מ,ג) לעיל ד: ברכות מח. סוכה ו. שבת קיב: כלים פי"ז מ"א, ד) כלים פכ"ו מ"ד שבת קיב:, ה) ס"א קמתקנא, ו) [שבת קיב: ע"ו י:], ז) ס"ח פחח, ס) [ל"ל אחוה], ט) גי' יעב"ן

הגהות הב"ח

(A) גמרא שניתה לנו סנדל דתנן סנדל שנפסקה אחת: מול מול מול מול מול מול מול המדרם דתו הד"א עם ד"ה אבל וכו': (ג) שם מן האון שעדיין היה מדרס לטמא כלים כל"ל ותיבת לקבל טומאה נמחק: (ד) תום' ד"ה לא אמרן וכו' כקרפף בית סאתים ואין יכול לטלטל ממבה: (ה) בא"ד דבטיל מיעוטא לנני רובא:

> מוסף רש"י , הובא לקמן כד:

רבינו חננאל

מרובע(ו)ת כדי שיהא נישכר את הזויות. לר׳ אליעזר דאמר אם היה אורכה יתר על שנים ברחבה אפילו אמה, אם מרובעת לא שרי לטלטולי בה, דכי (משכחת) [משחת] לה באלכסונא מזוית לזוית (אישתכרו) [אשתכח] טפי מן שנים ברוחבה כר׳ חנינא בן אנטיגנס, [דאמר] זה יהיה אנט גנס, (ו אנון אתה (או') לכם גבול לזה אתה (או') נותן פיאות ואי אתה נותן פיאות לשובתי שבת. ואילו ר' יוסי דאמר אפילו אורכה כשנים ברחבה [אפי׳] מרובע [שרי], דיליף מודבע (שוין, ממשכן דהוא אורי אמה ורחבו ני שנמצא ארכו מרובע כשנים טפי מן שנים ברחבה שרי. . כרב אחא דאמר המעביר ד' אמות ברשות הרבים אינו חייב עד שיעביר הן י ואלכסונז. ואמר רב פפא האיכסונן. יאמו דב פפא בדיק לן רבא עמוד ברשות הרבים גבוה י' ורחב ד' מי בעינן הן ואלכסונן אי לא. רובו וכו׳ אם אין הקרפף לדירה אפי׳ נזרע כולו מותר לטלטל בו דהוי אבל נטע אילנות יותר מבית סאתים בקרפף שהוקף לדירה אפי׳ נטע הרי הוא כחצר]. יתר מבית סאתים קרפיף שהוקף לדירה אם ננטע רובו הרי הוא כחצר. פי׳ לא אפקיה מתורת חצר דנטעי אינשי דעבידי אילנות בחצר, ועדיין תורת חצר עליו. אבל אם נזרע רובו בא זריעתו ודחה את ההקפה שהקפו לשם דירה לפיכך אמרו הרי הוא . כגינה. ותנז לא אמרו בית יתר מיכן אסור, וזה כיון שהוא יתר מבית סאתים אסור, דהא זריעתן אפיקה מכלל דירה. אמר רב הונא בריה דר' יהושע . ובטלה תורת הקפתו לדירה, אלא בזמן שהוא יתר מבית מותר [כר"ש] דתנן אחד גגות ואחד חצירות ואחד

לא אמרן אלא דלא הוי בית סאתים. אע"ג דלרנגן קרפף פחות בטיל לגבי רובה. והוי כאילו נזרע כולו: והוה ליה קרפף יותר מבית מבית סאתים דינו כקרפף בית סאתים (ד) לטלטל ממנו לחלר משום דאין סברא שיהו שלשה חילוקים בשלשה משהויין הכא לא אסר מיעוט הטורע לרוב שאינו טורע במה שפרוץ לו במלואו דכיון

שהוא פחות מבית סאמים לא חשיב ובטל לגבי רוב שחינו נזרע אבל בית סאתים חשיב טפי ולא בטיל ובנזרע רובו אפי׳ לא הוי בית סאתים אסור דבטיל (ה) לגבי רובו והוה כנזרע כולו: סבדל שנפסקה וכו'. הוא הדין בלא תקנה נמי דטמא מדרם דאי כשנפסקה פרחה לה טומאה תו לא הדרה לה דלא מצינו טומאה ישנה חוזרת אלא בכלי מתכות כדמפרש בסוף פ"ק דשבת (ד' מו.) והא דנקט ותקנה פ״ה לאשמועינן אע"ג דתקנה כי נפסקה שניה טהורה מן המדרם דפנים חדשות באו לכאן: אבל ממא מגע מדרם. פירש הקונטרם משום דעדיין כלי הוא לאישתמושי ביה תשמישתה החרינה ולפירושו הפילו נפסקה שניה טמא מגע מדרס וקשה דתנן בהדיא בסיפא דהך משנה במסכת כלים בפרק כ"ו (מ"ד) לא הספיק לתקן ראשונה עד שנפסקה שניה טהורה ורש"י חזר בו והגיה אבל טמא מגע מדרס דעדיין כלי הוא וחזי למילתא קמייתא דהא איתקנה ראשונה ולפירושו אינטריך למיתני ברישא ותיקנה דאי לא נתקנה כי נפסקה שניה אינה טמאה אפילו מגע מדרס ואגב דתני ברישא תני נמי בסיפא ומיהו תימה מתי בא לו מגע מדרם דאם בא לו מגע מדרם ומדרס יחד כגון שדרס עליו הזב ברגלו יחף או אפי׳ במנעל ולא הפסיק בפשוטי כלי עך א״כ איכא פנים חדשות למגע מדרם כמו למדרם ולפי׳ רש"י קמא ניחא דאפילו נפסקו ב׳ אזנים טמא מגע מדרם הואיל וחזי לתשמיש אחרינא ובפרק אלו קשרים (שבת דף קיב:) פ״ה דטמא מגע מדרם לפי שנגע בעלמו כשהיה אב הטומאה ולא נהירא דטומאת בית הסתרים היא דלא קיימא לן כרבי מאיר דאמר מטמא מדפרים בפשיטות בפרק בהמה המקשה (חולין דף עב:) ובהעור והרוטב (שם דף קכט:) טומאת בית הסתרים היא ומה שפירש כאו נמי דבשעת פרישתו מאוזן קיבל טומאה מאביו אינו נראה דבפרק בהמה המקשה (שם דף עב:) אמרינן דבעינן באות מבגד גדול ואין לומר דכשתיקן אוון ראשון לאחר שתפר חליה נעשית מחוברת ובא לה טומאת מדרס שבטלה לסנדל וכשחזר ותפר חליה השניה בא לסנדל מגע מדרס מן

האוזן ותו ליכא פנים חדשות דא"כ תפשוט בעיין דהקומן רבה (מנחות דף כד.) דלא אמרינן שבע לה טומאה ולהר"ר שמעון מיינבי"א דמפרש דלא אמרינן שבע לה טומאה היכא דטומאה בא לו מגופו אתי שפיר ועוד יש לומר דלאוזן בא מגע מדרס ומדרס יחד כשתפרה לסנדל והסנדל בטל לאחן דחי אפשר להיות טומאה לזה בלא זה וכיון שבאו לה כאחד אין שייך לומר גביה שבע לה טומאה ורילב"א אומר דלא שייך גבי מגע פנים חדשות דאפילו נפסקו שתי אזניו ראוי לקבל טומאת מגע אם מיחדו לתשמיש אחר ולא נתבטל תורת יחוד מכאן דכל שעה ושעה מתקנו ודעתו להשתמש בו אבל לנועלו אם נפסקו שתי אזניו אפילו מיחדו בטלה דעתו אצל כל אדם:

פמח לא צריבא דאית ביה בי דרי. אדרנ נחמן דאמר אם פתח בו פתח מותר לטלטל פריך דמפרש הש"ס בפתח ולבסוף הוקף ואהא פריך פשיטא אבל אש"ם דמפרש לא אמרן לא פריך דקמ"ל הוקף ולבסוף פתח לא מהני לאפוקי מהני אמוראי דלקמן (ד׳ כה:) גבי אבורנקי: 63

דאית כיה כי דרי. גורן אחר הבית קודם היקף הרחבה: מהו דסימא אדעסא דבי דרי פסחיה. ולאו אדעחא להקיף שם רחבה: קרפיפות לכלין ששבתו בתוכן ולא לכלים ששבתו בתוך הבית. ואקשינן לר׳ שמעון נמי אפילו בית סאתים, כיון שנורע 🛛 כנטיעים דמי. ומותר לטלטל (בכולו) בכולו, [דכולו] כחצר דמי דאיכא מאן דעביד בחצירו בריכה של מים.

בשיל ליה לגבי רובה והוה ליה קרפף יותר מבית סאתים ואסור אלא אי איתמר הכי איתמר הא מיעומא שרי אמר רב הונא בריה דרב יהושע לא אמרן אלא דלא הוי בית סאתים אבל בית סאתים אסור כמאן כרבגן ורב ירמיה מדיפתי מתני לקולא א הא מיעומא שרי אמר רב הונא בריה דרב יהושע לא אמרן אלא בית סאתים אבל יותר מבית סאתים אסור כמאן כר"ש: נמע רובו הרי הוא כחצר ומותר: אמר 6 רב יהודה אמר אבימי והוא שעשויין אצמבלאות ורב נחמן אמר ב אע"פ שאין עשויין אצמבלאות מר יהודה אקלע לבי רב הונא בר יהודה חזנהו להנהו דלא עבידי אצמבלאות וקא ממלמלי בגוייהו אמר ליה לא סבר לה מר להא בגוייהו אמר ליה אנא כרב נחמן סבירא לי אמר רב נחמן אמר שמואל קרפף יותר מבית מאתים שלא הוקף לדירה כיצד הוא עושה י פורץ בו פירצה יותר מעשר וגודרו ומעמידו על עשר ומותר איבעיא להו פרץ אמה וגדר אמה י [ופרץ אמה וגדרה] עד שהשלימו ליותר מעשר מהו א"ל דלאו היינו דתנן מהכל כלי בעלי בתים שיעורן כרמוגים ובעי חזקיה ניקב כמוציא זית וסתמו וחזר וניקב כמוציא זית וסתמו עד שהשלימו למוציא רמון מהו וא"ל רבי יוחנן רבי שניתה לנו י סנדל (6) שנפסקה אחת מאזניו ותיקנה ממא מדרם נפסקה שניה ותיקנה מהור (בה) מן המדרם אבל ממא מגע מדרם ואמרת עלה מאי שנא ראשונה דהא קיימא שניה שניה נמי הא יי קיימא ראשונה ואמרת לן עלה פנים חדשות באו לכאן הכא נמי פנים חדשות באו לכאן י קרי עליה לית דין בר אינש איכא דאמרי כגון דין בר נש אמר רב כהנא ז רחבה שאחורי הבתים אין מטלטלין בו אלא בד' אמות ואמר רב נחמן "אם פתח לו פתח מותר למלמל בכולו פתח מתירו ולא אמרן אלא שפתח ולבסוף הוקף אבל הוקף ולבסוף פתח לא פתח ולבסוף הוקף פשיטא לא צריכא דאית ביה בי דרי מהו דתימא אדעתא דבי דרי י' עבדיה קמ"ל קרפף יותר מבית סאתים שהוקף לדירה ונתמלא מים סבור רבגן למימר כזרעים דמו ואסיר אמר להו רב אבא יי (אבוה) ש דרב בריה דרב משרשיא הכי אמריגן משמיה דרבא ם מים כנמעים דמו ושרי

החידוש של היקף יותר מעשר חשיב היקף לשם דירה: כל כלי בעלי במים. לגבי כלי עץ תנינן לה במסכת כלים (פי"ו מ"ה): שיעורן כרמונים. לטהר מטומאתן אבל פחות מכאן חיים עליה ולא מבטיל ליה. שיעורן כרמונים ניקב כמוליא רמון טהור: וחור וניקב. אלל הסתימה: וחיקנה. הוא הדין כי לא תיקנה נמי עדיין טמא מדרס הוא והא דנקט חיקנה לרבותא דאי לאו הכי חו לא אינטריך למימר נפסקה השניה וכו': ים טהור מן המדרם. דתו לא הוה כלי ולא חזי למדרם מלטמא תו אדם וכלים: אבל. כלי הוא דחזי לתשמיש אחרינא ועדיין טומאת מגע מדרם עליו שהרי בשעת פרישתו (2) מן האוזן שעדיין הוא מדרס לקבל טומאה לטמח כלים קיבל טומחה מחביו והוי רחשון לטומחה ומטמח אוכלין ומשקין: פנים חדשות. אין אזנים הללו ממנו ומשניתקנו לא דרסן הזב ומטומאה הראשונה טיהרו שהרי אין זה סנדל ראשון: לים דין בר נש. אלא מלאך: כגון דין בר נש. אדם גדול: רחבה שחחורי הבחים. ואין פתח הבית פתוח לה הויא מוקפת שלא לדירה ואי יותר מבית סאתים היה אין מטלטלין בה אלא בארבע אמות: ואם פסח לו פסח. מן הבית: פשיעא. דבפתח ולבסוף הוקף שרי שהרי הוקף לשם פתח: לא לריכא

סאסים. ואע"ג דהוקף לדירה חשוב כלא הוקף לדירה דהא הוי

כולו גינה ובגינה לא מהני הוקף לדירה: דלא הוי. ההוא מיעוט דנזרע בית סאמים דלא חשיב להבדל מן החלר ולהקרות לו שם

לבדו: אבל בים סאמים. נקרא קרפף שלא הוקף לדירה ואע"ג דאילו הוה

באנפי נפשיה כבית סאתים לא

מיתסר הכא דנפרץ לחלר וחלר נפרלה

לו קיימא לן דאסור לטלטל מקרפף

לחלר דהוי רשות הנפרלה למקום

האסור לה ואוסרין הרשויות זו לזו

ואין מטלטלין לא בזה ולא בזה: כמאן.

אמרי׳ דשתי רשויות נינהו: כרבנן.

דפליגי עליה דר"ש בפ' כל גגות (לקמן

פט.) ואמרי כל חד וחד רשות לעלמו

ואע"ג דליכא דיורין בהו דליסרו

אהדדי אין מטלטלין מוה לוה:

לקולה. דאפילו המיעוט בית סאתים

דמיקרי קרפף כיון דבאנפי נפשיה

שרי השתח נמי שרי ולח חסרי חהדדי

דאילו היה מחילה ביניהן הוה שרי

לטלטולי מזה לזה כר"ש והשתא דנפרלו

זה לזה לא נפרצו לרשות האסור לה

אבל יותר מבית סאתים נעשה כרמלית

ובהא אפילו ר"ש מודה דאין מטלטלין

מחלר לקרפף יותר מבית סאתים

שלא הוקף לדירה והכא דנפרצו זה לזה

הרי כל אחד נפרץ למקום האסור לו:

אילטבלאות. נטועין שורות שורות ונאה לשבת שם: לבי רב הוגא.

ויותר מבית סאתים הוה והוקף לדירה

וניטע אחרי כן: קרפף יותר מבית

סחמים שלח הוקף לדירה. וחחרי כן

בנה אצלו דירה ואמרי' לקמן הוקף שלא לדירה ולבסוף פתח לו פתח

דירת ביתו לא מהני: כילד הוא

עושה פורץ לו פרלה יותר מעשר.

דהוי כמי שאין בו מחילות וגודר

וסותם אותה פירצה ומעמידה על

עשר והוי כפתח ולבסוף הוקף לדירה

שנפתחה לו דלעולם בעינן שיגדור

יותר מעשר אמות דאי פרין עשר

לבד וגדרה לא חשיב ההוא היקף

לשם דירה אלא כמי שעשה פתח

דעד עשר לעולם הוי פתח: פרן

אמה. אלל סתימה וגדרה ועוד פרך

אמה אצל סתימת אמה החדשה וגדרה דלא פרץ י׳ אמות כאחד ולא

גדר עשר אמות בבת אחת אלא מעט

היה פורץ וגודר מיד: עד שהשלימו

ליותר מעשר. מי אמרינן כיון דלא

פרן י' בבת אחת ולא גדר בבת

אחת לא הויא היקף בזו לשם דירה

או דילמא כיון דהשתא מיהא הוי

לד ט מיי שם הלכה ו טוש"ע א"ח סי' שנח סעיף יא: רבינו חננאל (המשך) רובו בטיל ליה מיעוטו לגבי רובו וחשיב כמי שלא הוקף לדירה כיון שזרעו, ליהוי כי קרפיף יתר מבית סאתים שלא הוקף לדירה, עשאתו כשם שזריעתז כשדה כך תעשהו ביתר מבית סאתים. אלא אי איתמר, הכי איתמר, הא נזרע מיעוטו שרי אמר רב הונא כו׳. **רב** ירמיה מדיפתי מתני לה להולא נזרע רובו הרי הוא כגינה ואסור. הא מיעוטו שרי, אמר רב הונא בריה דר׳ יהושע לא אמרו אלא בית סאתים הא יתר מבית סאתים אפילו שלא נזרע אלא מיעוטו אסור ל) הוא בלשון יוני, ופירושו כי נוטעין אילנות זה בצד זה כגון העמדת סוסים בתוך אורותיהם זה בצד זה. ואסיקנא דאע"ג דאינה עשויה איצכלאות מותר כרב נחמן. אמר רב נחמן אמר שמואל קרפיף יתר מבית סאתים שלא הוקף ... לדירה, פורץ בו פירצה יתר לשם דירה ודיו, וחשוב כאילו הקיפו כולו לשם פרץ אמה וגדרה לשם דירה עד שהשלים יתר ייייייי פרץ אמה וגדרה דשם דידה עד שהשלים יתר מעשר אמות גדר לשם דירה, נעשה כאילו הוקף כולו לשם דרה ומותר לטלטל ... ומותר לטלטל בכולו, ואפילו הוא בית [יי] כורין. כי הא דתגן כל כלי בעלי בתים שייירי ברימונים. כלומר אם ניקבו כמוציא רימון טהרו. ובעי חזקיה ניקב במוציא זית וסתמו, וחזר וניקב במוציא זית וסתמו. עד שהשלימו יוחנן רבי לא משנתינו היא זו סנדל שנפסקה אחת מאזניו ותיקנה טמאה ניפסקה מדרס, ותיקנה טהר מלטמא מדרס באו לכאן, הכא נמי פנים חדשות באו לכאן. כלומר

עכשיו. קרי חזקיה על ר' יוחנן לית דין בר אינש, כמלאך הוא חשוב שמבין

ומוציא אילו החכמות. אמר

בתים אין מטלטלין בה אלא בד' אמות. אמר ר"נ אם

פתח מן הבתים לתוכו פתח לטלטל

ודווקא פתח ולבסוף הקיף

דהויא לה הקפה לדירה. אבל הקיף שלא לשם דירה

ולבסוף פתח לא. ואמרינן

למימר, דהא ודאי לדירה

פי׳ גורז לדוש עליו תבואה.

הוא דעבדיה, קמ"ל דכיון

דאית ליה פתח האי דאקיף

יתר מבית סאתים שהוקף

פתח מן הבתיי ואח״כ הקיפה

א) לפי הנראה מו הסוגיא לרצנו אפילו בית סאמים אסור ואולי טס"ה ול"ל כמאו כר"ש וכמו שהגיה בגמ".